

JPAZ2 framework

JPAZ2 je framework pre podporu výučby princípov programovania a základných koncepcií objektovo-orientovaného programovania v **Java pre začiatočníkov**. Framework je postavený na využití **korytnačej grafiky** a **prieskumníka objektov**. Prieskumník objektov umožňuje zobrazit' a menit' hodnoty vlastností objektov a tiež spúšťať metódy objektov.

Ďalším významným cieľom frameworku je byť nástrojom, ktorý umožní záujemcom o programovanie tvoriť vlastné kreatívne miniaplikácie a programy (napr. 2D hry) bez nutnosti "zápasit" s technickými detailami Javy. Tieto technické detaily sú v JPAZ2 ukryté do starostlivo navrhnutého systému tried. Práca na programovanie jednoduchých interaktívnych a vizuálnych aplikácií v Jave sa použitím JPAZ2 posúva výrazne nižšie - nie je treba riešiť vlákna a synchronizáciu vlákien, animovanie objektov, použitie komplexných tried Java API pre prácu so zvukom a grafikou, ...

Projekt JPAZ2 na GitHub-e

- [JPAZ2 na GitHub-e](#) - vždy najnovšie verzie JPAZu

JPAZ2 a Maven

- [JPAZ2 v Maven repozitároch](#)

Dokumentácia

- [JavaDoc dokumentácia](#)

Demonštračné mikroprojekty

- **SnowflakesCatcher** ([SnowflakesCatcher.jar](#), [Zdrojové kódy na GitHube](#))
 - **komplexná a komentovaná ukážka rozšírení JPAZ2**
 - verzia `SnowflakesCatcher2` obsahuje podporné triedy, ktoré zatiaľ nie sú súčasťou JPAZu.
- **RaceTrack** ([RaceTrack.jar](#), [RaceTrack.zip](#))
 - ukážka spracovania stlačenia klávesov
 - ukážka využitia časovača
 - ukážka toho, ako pridať obrázky do projektu tak, aby sa exportovali spolu so spustiteľným jar-om
- **ClickMover** ([ClickMover.jar](#), [ClickMover.zip](#))
 - ukážka animovaného presúvania objektov odštartovaného udalosťou myši

Kľúčové triedy

- **ObjectInspector** - základná trieda schopná "skúmať" iné objekty v run-time (počas behu programu) - zobrazovať ich vlastnosti a spúšťať definované metódy
- **Turtle** - základná trieda reprezentujúca "korytnačky" v korytnačej 2D grafike a zároveň grafický objekt v ploche (**Pane**)
 - kresliace schopnosti korytnačej grafiky
 - otláčenie svojho tvaru do plochy (**Pane**) - umožňuje kresliť obrázky zo súboru do plochy
 - môže mať tvar definovaný statickým alebo animovaným obrázkom (komplexné tvary sú budované triedou `ImageShape.Builder`) - aj s možnosťou definovania rýchlosti animácie
 - korytnačka je vždy umiestnená v nejakej ploche (**Pane**)
- **Pane** - základná trieda reprezentujúca kresliciu plochu (metafora: papier so zadanými rozmermi)

- môže obsahovať korytnačky a **iné plochy** (**Pane-s**)
- možnosť definovať stred rotácie, smer natočenia a polohu stredu rotácie
- nastaviteľná transparentnosť
- môže reagovať na udalosti (klávesnice aj myši) - Upozornenie: Korytnačky nevedia reagovať na udalosti. Ak je to v programe potrebné, musí sa o to postarať plocha, v ktorej sa nachádza "korytnačka" (grafický objekt)
- nastaviteľné tikanie (perióda s akou je volaná metóda `onTick`)
- **ImageShape** - reprezentuje tvar korytnačky (grafického objektu), ktorý je určený nejakým obrázkom
 - táto trieda je náhradou `ImageTurtleShape`
- **ImageShape.Builder** - reprezentuje objekt, pomocou ktorého je možné bližšie špecifikovať tvar korytnačky z grafického súboru
 - umožňuje nastaviť stred rotácie, počet náhľadov (`views`) a počet snímkov (`frames`) tvaru
 - náhľad (`view`) reprezentuje pohľad na tvar - napr. v závislosti od stavu grafického objektu, či jeho natočenia
 - snímka (`frame`) reprezentuje jeden snímok animácie - v animovaných tvaroch musia mať všetky náhľady (`views`) rovnaký počet snímkov
 - umožňuje nastaviť transparentnosť tvaru
 - umožňuje načítať animované tvary z neanimovaného formátu (t.j. nielen z animované gif)
- **AudioClip** - reprezentuje zvukový súbor (nahrávku) a poskytuje jednotné rozhranie pre jeho prehrávanie nezávisle od formátu zvukového súboru
 - podporované formáty: mid (syntetizovaná hudba), aiff, au a wav (nekomprimované audio)
 - pri importe pozor na zámenu s inými triedami s názvom `AudioClip` v Jave (v iných balíkoch)
 - narozdiel od iných tried v Jave (napr. `Clip`) tu nie je obmedzenie na veľkosť zvukového súboru a počet súčasne prehrávaných zvukov
 - pre zvukové efekty častých akcií v aplikácii odporúčame prednačítanie súboru do pamäte (parameter konštruktora) a prehrávanie cez `playAsActionSound` (umožňuje súčasne viac krát prehrávať ten istý zvuk - napr. viac "výbuchov" v hre naraz)
- **JPAZPanel** - základná trieda, ktorá prepája kresliace plochy (**Pane-s**) a Swing aplikácie.
 - zobrazuje jednu kresliacu plochu (`Pane`)
 - umožňuje aktivovať zarovnanie (`align`) plochy (`Pane`) a panelu (`JPAZPanel`) - rozmery plochy sa prispôsobujú rozmerom panelu a naopak
 - umožňuje zmeniť zobrazenú kresliacu plochu (`Pane`) - okamžite alebo s vizuálnym efektom prechodu (`TransitionEffect`, podobne ako efekty prechodov snímok v PowerPoint-e)
- **JPAZWindow** - ako `JPAZPanel`, ale kresliaca plocha sa zobrazuje v okne
 - použitie `JPAZWindow` je preferované pred rozširovaním triedy `WinPane` (v kóde konštruktora triedy rozširujúcej `WinPane` nie je garantované, že `onXYZ` metódy budú volané až po skončení tohto konštruktora).

Poznámky k synchronizácii

- JPAZ2 je navrhnutý tak, aby všetky `onXYZ` všetkých tried JPAZu boli vykonávané v EDT vlákne Swing-u. Vďaka tomu nie je potrebná žiadna synchronizácia (pokiaľ nevytvárate vlastné vlákna). Pokiaľ nemáte s vláknami a ich synchronizáciou dostatočné skúsenosti, odporúčame vlastné vlákna nevytvárať.
- Pokiaľ nie je uvedené inak, metódy objektov tried JPAZu sú implementované ako `thread-safe` (výnimkou je napríklad aj `ImageShape.Builder`).
- Kód metódy `main` je vykonávaný v inom vlákne, než všetky `onXYZ` metódy. Odporúčame preto v tejto metóde zrealizovať len vytvorenie objektov aplikácie. Pozor tiež na verejné statické referenčné

premenné inicializované v metóde `main` (môžu byť ešte neinicializované, t.j. `null`, keďže ich inicializácia neprebehla).

- Pre skúsených programátorov: Pokiaľ sa potrebujete synchronizovať voči iným akciám JPAZu, použite zámok `JPAZUtilities.getJPAZLock()` - pozor, z kódu držiaceho tento zámok nezískavajte iné zámky (obzvlášť sa nesynchronizujte s EDT vláknom Swing-u, napr. cez `SwingUtilities.invokeLaterAndWait`) - môže to mať za následok deadlock.

FAQ

V projekte chcem umožniť používateľovi pri ukladaní stavu aplikácie (napr. hry) zvoliť si názov súboru. Ako sa dá naprogramovať vlastný "Uložiť ako" dialóg?

Na tento účel je možné využiť triedu `JFileChooser`. Akurát v prípade JPAZ projektov (JPAZ2 kvôli zjednodušeniu skrýva Swing/AWT komponenty, ktoré interne používa) môže problém určiť tzv. rodičovský komponent ako parameter metód `showOpenDialog` resp. `showSaveDialog` (okrem iného rodičovský komponent určuje, kde sa dialógové okno zobrazí, resp. voči čomu sa vycentruje). Tieto metódy však akceptujú aj parameter `null` (dialógové okno bude v strede obrazovky). Kvôli synchronizácii s EDT Swingu by vytváranie dialógového okna malo byť realizované len v rámci vykonávania `onMouseXYZ`, resp. `onKeyXYZ` metód.

```
protected void onMousePressed(int x, int y, MouseEvent detail) {
    JFileChooser fc = new JFileChooser();
    int volba = fc.showOpenDialog(null);
    if (volba == JFileChooser.APPROVE_OPTION) {
        System.out.println("Zvolený súbor: "
            + fc.getSelectedFile().getName());
    } else {
        System.out.println("Žiaden súbor nebol zvolený");
    }
}
```

Viac informácií: <http://docs.oracle.com/javase/tutorial/uiswing/components/filechooser.html>

V projekte chcem po kliknutí zobrazit' nejaké jednoduché okno s hláškou alebo požiadať používateľa, aby nejako zadal nejaké údaje. Dá sa to?

Na jednoduché "hlášky" alebo zadávanie hodnôt je užitočným pomocníkom trieda `JOptionPane`, ktorá poskytuje mnoho užitočných statických metód. Tak ako pri predošlej otázke (dialógové okná na uloženie súboru) platí, že ako rodičovský komponent je treba uviesť `null` a tieto metódy je treba volať len z `onMouseXYZ`, resp. `onKeyXYZ` metód. Okrem týchto metód je s EDT Swingu synchronizovaná aj metóda `onTick` objektov triedy `TickTimer` (ak v rámci parametrov konštruktora nebolo explicitne nastavené, že vytváraný objekt triedy `TickTimer` nemá byť synchronizovaný s EDT Swingu).

```
protected void onMousePressed(int x, int y, MouseEvent detail) {
    String zadanaHodnota = JOptionPane.showInputDialog("Zadaj hodnotu");
    System.out.println(zadanaHodnota);

    JOptionPane.showMessageDialog(null, "Hláška: " + zadanaHodnota);
}
```

Poznámka: Aj keď platí, že metódy `onXYZ` by mali zbehnúť čo najrýchlejšie (žiadne dlhotrvajúce výpočty alebo `JPAZUtilities.delay`), v prípade otvárania modálnych dialógových okien s

čakaním za používateľským vstupom nie je problém.